

Kakó se ima s novo pinjo v zaker iti?

(Potrebna opómba).

Ako ravno pinjo nove forte vezhidel povfod hvalijo, jih je vender le tudi nekaj tazih, ki jo grajajo in pravijo, de se v nji nizh hitreje ne vmede, kakor v navadni. Zhe je to réf, ni tega pinja kriva, ampak mojster Škasa, ktéri jo je takó flabo isdelal. In, zhe bi jo bil ravno umni rokodelz napravil, pride drugi k nji, ki jo goniti ne úmi, fe mu v nji morebiti po volji tudi vmedlo ne bo. Zhe je pa zlo takim v roke prifhla, ktéri v novih snajdbah vfevkosi le zhudeshov prizhakuje, tudi tá jo morebiti ne bo hvalil.

Pinja nove naredbe, zhe je le prav úmno po zherteshu narejena in zhe gladko tezhe, fe mora pri sazhetku dve ali tri minute hitro in možno goniti, potlej pa smiraj bolj po lahkama in kafneje; kader fe pa sazhejo is smetene jagodize delati, vlij mafliz mersle vode sraven, po tém bofh bres vfiga truda kmalo terdo in rumeno frovo maflo dobil. To delo je she vezhkrat storjena fkufhnja poterdila.

M. Ferlan.

Gorenško vino v letu 1786.

Od tega nam Vodnikove Novize v letu 1798 tó le povedó: „Dolgo fo Gorenzi menili, de ni per njih nobeniga kraja, kér bi vino rafti in soréti hotlo. Pred dvanajst letmi fo jeli trije duhovni gospodje na Gorenškim terte saditi, pozhasi vino tlazhiti, sdaj ga she fledno leto vfaki po 500 do 800 bokalov perdelajo. Vino je dobro, kakor dolensko, kader je s enmalo lafhkiga mofhta smefhano, inu vkup droshe ismezhe. Ti gospodje fo fajmaster v Bledi inu dva duhovna per Materi Boshji na Jéseri. Nekidan je bil en vinograd pod skalo Bledfkgiga Grada, fe she dandanafhni „vinograd“ imenuje, inu obdivjane terte same raftejo, kér jih nihzhe ne obreshe. Otrozi tukaj drobne jagode sobat hodijo. Per f. Luzii pod Goro fo bili vinogradi, kakor urbar Radolfke grafhine prizha. — Pridnoft, fkufhna inu prebrifana saftopnoft vse premorejo. Gorenzi! kir ste s umam obilnih darovani, sakaj nefkufite vafho frezho, slafli savolo fladke vinfke terte?“

S témi befedami je Vodnik Gorenze k vinoreji fpozbodoval, tode saftojn, kér fe na Gorenškim ne dajo dobre vina rediti. Ne vémo, de bi fedaj she kje na Gorenškim vino narejali, kakor na Stermolfki grajfhini, kjer ga je ranjki Ditrih vfako leto nekaj bokalov perdelal; mi ga nifmo pili, tóde flifhali fmo, de je bil zhvizhek!

Svunajna povest.

(Zhudna obljava nekiga Bramina). Svunajni zhafofifi pripovedujejo isgled poboshnosti Indijanov, která nima para, obljava nekiga Bramina *) namrezh, ktéri je hotel neko imenitno goro (Kómorin) obifkati, in do ktére je sedaj she morde prifhel. Zelo pót fe namrezh tá Indijan valí, ter pride na to vifho vfaki dan pol, ali kvezhimu eno uro daljezh. V Benaresu je popred ftanoval in fe do fém she valí zelih devet let in tri mefze. Shivot in glavo ima s možnim fúknam ovíto, in kadar vfakdanjo pot dokonzhá, nar poprej svoje molitvize opravi, potem pa s svojo drufhnjo je in pije,

*) Bramini fo prvi ali veliki flushabniki indijanfke vére, ktére Indijani fkoraj po boshje zhafe.

ktéra ga vfevkosi s vosam fpremlja. Med tém, ko fe po semlji naprej valí, mu njegov fin, fantizh dvanajfterih let, vedno hlad od ftрани mahlja, in musika ga vfevkosi is vafi, od ktére fe sjutraj odrine, do blishniga oftanifha fpremlja. Velika mnoshiza gledavzov fe po vfih potih okoli njega drenja, koder fe valí, ter ftermé gledajo poboshniga moshá. Kadar fe do kakfhniga bajerja privalí ali kake réke, ali do kakiga drusiga kraja, zhes ktériga fe ne more valiti, vftane in k nogam gré; sató fe pa na unimu kraju takó dolgo fém ter tje valí, dokler samujeno valenje sopet dohití. Kadar bo svoj zil in konz dofeget in na goro Kómorin prifhel, mifli ondi drevó vftaditi in takó dolgo oftati, dokler bo imenovano drevó sad rodílo, od ktériga hozhe pervino boginji podariti, ktéri fe je obljubil. Po tém fhe le fe bo sopet zelo pot domú valjil. — Krepak mosh je, okoli 40 lét ftar, in ne kashe fe, de bi mu to zhudno popotvanje kaj fhkodvalo. Poboshni med Indjanimi ga, kamor pride, s obilnimi darmi obloshé, drugi med njimi pa fe temu fmejajo in njegovo delo fkrito svijazho imenujejo. — Kar ga je k ti obljubi napravilo, fe takó le pripoveduje: Ni ga imel nafh popotnik nobeniga otroka; tó ga je filno shalovalo, ter ftóri imenovano obljobo, zhe mu bo boginja le eniga fina podarila. Rojen mu je bil dezhek, ravno ta, ki ga fpremlja; tode neke leta po rojftvu je oflepil. „To je kasen (fhtrafinga) boginje, kér fim fe predolgo obotavljal, obljobo spolniti“ je rekel, ter fe je naglo na pot obljobe podal. — Ko bo obljobo spolnil, upá, de bo njegov finik sopet pregledal!

Prezgodna zrelost uma.

(Iz Podunavke.)

Toma Vilhelm Molkir je angleške čerke pred poznal, kot je govoriti zamogel. In ako ravno jih sam izrekovati ni mogel, jih je z perstam kazal, ko jih je izgovarjati slišal. Dve leti star, je govoriti in takó ročno brati in pisati začel, de, ki niso pričjoči bili, tega nikakor zapopasti nemorejo. Ob svojim godu, ko je tretje leto dopolnil, je svoji materi, in malo pozneje nekterim zrodnicam liste pisal. V četertim letu je poznal helenske ali gerške čerke in se je v latinfini toliko zuril, de je vsakdajne naloge (Aufgaben) z dovoljno pravilnostjo zdeloval. Tudi krajobraze (Landkarten) je čertal in nekoliko podob glasovitiga obrazarja (malarja) Rafaela popolnoma pooblícel. Pred sedmim letam je pisal basne (fabule) in je jel pesništvo poskušati, kar mu tudi ni slabo od rok šlo. Nar bolj spomina vreden pa je njegov popis nekiga izmišljeniga kraja, ki se mu je bil tako v glavo vgnjezdil, de ga je óitno in živó opisoval; temu veselimu kraju se je sebe Cesarja domišljeval. Namenil je tudi svojo dogodovfino pisati, in jo je res popisovati sačel. Naredil je tudi obrazič zemlje tistiga kraja in je dájal imena lafniga iznajdenja poglavitim hribam, rekam, mestam, jezeram, vasém i. t. d. To je bila posledna igra njegoviga velikoumja, kér je čudežno dete že pred umerlo, ko je sedmo leto dopolnilo.

Smef.

(Kakó neki rufovfki sdravitelj pijanzhevati odvaduje). Dr. Šreiber, rufovfki sdravitelj, sapré hudiga pijanza k febi v isbo (zimer) in mu podá po svojim sposnanju verzhek shganja, kterimu je pa vezh ko póloviza vode perdjana.